

## **De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven**

is inzake de klacht 2023/050 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Volte 1B, onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

### **1. De procedure**

De klachtencommissie ontving op 23 juni 2023 een klaagschrift, -waarschijnlijk per abuis- gedateerd op 23 mei 2023, van mevrouw mr. XXXX, advocaat. Dit klaagschrift is door mevrouw mr. XXXX ingediend als gemachtigde van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

De klachtencommissie heeft naar aanleiding van het klaagschrift bij de zorgverantwoordelijke van klager gevraagd om eventueel verweer te voeren. Op 10 juli 2023 ontving de klachtencommissie een verweerschrift van XXXX, GZ-psycholoog en regiebehandelaar, hierna te noemen verweerder. Verweerder heeft zich bij het formuleren van het verweerschrift laten bijstaan door mevrouw XXXX, juriste verbonden aan De Woenselse Poort.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op donderdag 3 augustus 2023. Deze datum werd bepaald op verzoek van de gemachtigde van klager.

Bij de behandeling van de klacht waren aanwezig, als vervanger van verweerder, de heer XXXX, hoofd van de afdeling Volte 1B, en als vervanger van mevrouw mr. XXXX, de heer mr. XXXX.

### **2. Inhoud van de klacht**

De klacht richt zich op:

- de beslissing van 21 juni 2023 om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie door hem te verplichten enige tijd in zijn kamer te blijven.

### **3. De feiten**

De klachtencommissie gaat bij de beoordeling van de klacht uit van de volgende feiten en omstandigheden. Klager verbleef op 21 juni 2023 in de afdeling Volte 1B. Klager overhandigde aan een medecliënt een vloeitje. Nadat de medecliënt hierop werd aangesproken, ontstond een zodanig ernstig incident waardoor de medecliënt moest worden gesepareerd. Klager was niet de veroorzaker van het incident. De afdelingsleiding heeft alle cliënten die op het moment van de separatie aanwezig waren, daaronder klager, in de afdeling verzocht om naar hun kamer te gaan totdat de separatie zou zijn gerealiseerd. Klager heeft enige tijd in zijn kamer verbleven. Hij mocht zijn kamer verlaten nadat met hem een gesprek was gevoerd. De kamer van klager is onderzocht op de aanwezigheid van niet-toegestane goederen, door middel van een kast/kamercontrole.

### **4. Standpunt van klager**

Klager verblijft momenteel in De Woenselse Poort.

Op 21 juni 2023 is klager in zijn bewegingsvrijheid beperkt, wegens een incident op de afdeling waar klager verblijft. Klager kan zich niet vinden in deze beslissing.

Op 21 juni 2023 heeft een incident plaatsgevonden op de afdeling. Klager had aan een medepatiënt een vloeitje gegeven. Hierop is de medepatiënt aangesproken, waarna een worsteling is ontstaan tussen de medepatiënt en de begeleiding. Hierna is besloten om alle patiënten op de afdeling - waaronder klager - te beperken in hun bewegingsvrijheid in de zin van artikel 9:9 lid 2 Wvvgz. Zij mochten allemaal hun kamer niet verlaten. Klager is het niet eens met deze beslissing.

Op grond van artikel 9:9 lid 2 Wvggz is beperking van de bewegingsvrijheid enkel toegestaan indien ernstige gevolgen moeten worden gevreesd voor de gezondheidstoestand van de betrokkene, dan wel indien dit vereist is ter voorkoming van verstoring van de orde of voor de veiligheid in de accommodatie. Klager meent dat geen sprake was van een van deze omstandigheden. Klager was zelf immers niet betrokken bij het fysieke geweld.

Daar komt bij dat klager meent dat hij onheus is bejegend. Toen klager op zijn kamer verbleef, werd hij tot twee keer toe met verheven stem aangesproken door een begeleider. Deze begeleider verweet klager dat hij de oorzaak was van het incident, omdat hij een vloeitje aan de medepatiënt had gegeven. Klager meent dat hij niet de oorzaak was van het incident en voelt zich respectloos behandeld door de (onterechte) verwijten aan zijn adres.

Klager verzoekt uw commissie zijn klacht gegrond te verklaren en een financiële tegemoetkoming aan hem toe te kennen.

## **5. Standpunt van verweerder**

Klager is het niet eens met het verzoek naar de kamer te gaan op 21 juni 2023. Klager stelt dat hem een kamerprogramma is opgelegd zonder aan de wettelijke voorwaarden van artikel 9:9 lid 2 Wvggz te voldoen.

Verweerder is van mening dat de klachtencommissie niet bevoegd is in behandeling van deze klacht, omdat een klachtgrond ex. art. 10:3 Wvggz ontbreekt.

De gang van zaken op 21 juni 2023 was als volgt.

Voorafgaand aan het verzoek om naar de kamer te gaan vond er een overdracht van goederen plaats tussen klager en medecliënt. Nadat de medecliënt daarop aangesproken werd, ageerde deze met fysieke agressie waardoor medecliënt gesepareerd diende te worden. Hierop is aan klager en andere medecliënten van de afdeling gevraagd om naar hun kamer te gaan teneinde de separatie veilig en rustig te laten verlopen.

Klager heeft hieraan vrijwillig gehoor gegeven en is naar zijn kamer gegaan, zonder het tonen van verzet.

Omdat klager betrokken was bij de overdracht van goederen werd het door de groepsleiding van belang gevonden om met klager in gesprek te gaan alvorens hem terug te laten keren op de afdeling.

Klager heeft gedurende de tijd dat hij in zijn kamer moest verblijven een aantal keer gebeld naar de groepsleiding om te vragen hoelang het nog zou duren. De groepsleiding gaf hem dan antwoord en uitleg. Klager accepteerde de uitleg van de groepsleiding en bleef vrijwillig in zijn kamer. Het uitvoeren van de separatie vergde enige tijd. Daardoor duurde het ook enige tijd voordat klager door de begeleiding is gesproken en hij daarna kon terugkeren op de afdeling.

Er is in de ogen van verweerder, gezien deze gang van zaken, geen sprake geweest van verzet van klager en evenmin van het verlenen van verplichte zorg. Vanwege het ontbreken van verzet tegen de kamerverwijzing kan niet gesproken worden van een beperking in de zin van artikel 9:9 lid 2 Wvggz. De instelling is dan ook van mening dat voorliggende klacht geen klachtgrond omvat ex art. 10:3 Wvggz.

Hoewel verweerder zich bewust is van het grijze vlak tussen assertieve zorg en verplichte zorg, is hij van mening dat in voorliggend geval niet gesproken kan worden van verplichte zorg. Hoewel de term ‘verzet’ (artikel 1:4 Wvggz) in de Wvggz en/of de parlementaire geschiedenis niet/nauwelijks is uitgewerkt, blijkt uit de literatuur dat het verzet in de zin van de Wvggz ‘consistent, duurzaam en duidelijk’ moet zijn. In voorliggend geval is hiervan volgens de instelling geen sprake. Klager is vrijwillig naar zijn kamer gegaan waardoor de separatie van medecliënt veilig kon plaatsvinden. Hoewel hij enig ongeduld liet zien bij het wachten op zijn kamer, accepteerde hij de uitleg en ging hij vervolgens correct in gesprek met de begeleiding waarna hij kon terugkeren op de afdeling. In

die zin kan volgens verweerder gesproken worden van vrijwillige of ten hoogste assertieve zorg, waarbij actief door de begeleiding contact is gelegd, hem uitleg is gegeven over de noodzaak even op de kamer te verblijven en klager dit accepteerde.

Wat betreft de klacht van klager over de manier waarop hij bejegend zou zijn, is verweerder van mening dat, bij het ontbreken van een Wvggz-klachtgrond in voorliggend klaagschrift, deze klacht doorverwezen zou moeten worden naar de complimenten- en klachtenfunctionaris van GGzE.

Tenslotte merkt verweerder op dat, omdat in de visie van verweerder een Wvggz-klachtgrond ontbreekt, contact is gezocht met de advocaat van klager, teneinde deze gang van zaken te bespreken met het oog op de ingediende klacht en met de bedoeling om in onderling overleg de klacht op te lossen. Klager heeft echter besloten zijn klacht door te zetten.

## **6. Bevoegdheid van de klachtencommissie**

Klager is TBS met dwangverpleging opgelegd op grond van artikel 37a jo. 37b WvSr. Deze maatregel is ingegaan op 15 juni 2022 en geldt tot en met 15 juni 2024. Op personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis is op grond van artikel 9:1 Wvggz de klachtprocedure van deze wet van toepassing.

Klager klaagt over de beslissing op grond van artikel 9:9 lid 2 Wvggz om hem te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie door hem te verplichten om enige tijd in zijn kamer te blijven.

Op grond van artikel 10:3 onder x Wvggz kan klager over een beslissing over een beslissing van een zorgverantwoordelijke op grond van artikel 9:9 Wvggz.

In de ogen van verweerder is er, gezien deze gang van zaken, geen sprake geweest van verzet van klager en evenmin van het verlenen van verplichte zorg. Vanwege het ontbreken van verzet tegen de kamerverwijzing kan niet gesproken worden van een beperking in de zin van artikel 9:9 lid 2 Wvggz. Verweerder is dan ook van mening dat voorliggende klacht geen klachtgrond omvat ex art. 10:3 Wvggz. De klachtencommissie zou zich in dat licht onbevoegd moeten verklaren om de klacht te beoordelen.

De klachtencommissie kan deze redenering van verweerder niet volgen. In de ogen van klager is op 21 juni 2023 jegens hem een beslissing genomen om hem te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie, als bedoeld in artikel 9:9 lid 2 Wvggz. De klachtencommissie zal daarom een oordeel moeten geven over de vraag of het verblijf van klager in zijn kamer op 21 juni 2023 inderdaad gezien moet worden als een beperking in het recht op bewegingsvrijheid als bedoeld in artikel 9:9 Wvggz. Als de conclusie van de klachtencommissie zou zijn dat dat niet het geval is, zal de klachtencommissie de klacht ongegrond moeten verklaren. Als de conclusie van de klachtencommissie zou zijn dat dat wel het geval is, zal de klachtencommissie moeten onderzoeken of bij het nemen van de beslissing voldaan is aan het bepaalde in artikel 9:9 lid 4 Wvggz. Dit onderzoek kan dan leiden tot de conclusie dat de klacht gegrond of ongegrond moet worden verklaard.

De klachtencommissie acht zich bevoegd om de klacht van klager over de beperking van zijn bewegingsvrijheid te beoordelen.

De klachtencommissie wil wel opmerken dat de (aanvullende) klacht van klager dat hij onheus bejegend zou zijn door een begeleider terwijl hij in zijn kamer verbleef niet zal worden beoordeeld door de klachtencommissie, omdat een klacht over bejegening niet behoort tot de in artikel 10:3 Wvggz genoemde klachtgronden. Klager zou deze klacht het beste kunnen bespreken met de zorgverantwoordelijke en als dat gesprek niet leidt tot een bevredigende oplossing kan deze klacht worden voorgelegd aan de klachtenfunctionaris van GGzE.

## **7. De beoordeling van de klachten**

Klager en zijn medecliënten kregen op 21 juni 2023 het verzoek om naar hun kamer te gaan, omdat een medecliënt moest worden gesepareerd. De achtergrond van deze vraag was dat men de separatie veilig en rustig wilde laten verlopen. De klachtencommissie is van oordeel dat een dergelijk verzoek aan cliënten die ooggetuige zijn van een incident waarbij besloten moet worden om over te gaan tot separatie volstrekt redelijk is. Kennelijk hebben de cliënten, en ook klager, het verzoek om even naar hun kamer te gaan gedurende de separatie ook als redelijk ervaren. Immers, iedereen is rustig naar zijn of haar kamer gegaan. In de ogen van de klachtencommissie is er op dat moment geen sprake geweest van een beslissing om de cliënten te beperken in hun recht op bewegingsvrijheid als bedoeld in artikel 9:9 lid 2 Wvvgz.

Duidelijk is dat klager het verblijf in zijn kamer op een gegeven moment lang vond duren. Hij heeft dat ook aan de begeleiding van de afdeling kenbaar gemaakt. De begeleiding heeft naar aanleiding van de uitingen van ongenoegen van klager over de duur van zijn verblijf in zijn kamer gesproken. Het resultaat van dit overleg was dat klager, weliswaar niet con amore, in zijn kamer bleef. En klager is ook in zijn kamer gebleven, terwijl hij als hij wilde zijn kamer wel had kunnen verlaten omdat de deur niet op slot was. Ook is er anderszins geen sprake geweest van duidelijke uitingen van verzet van klager tegen het verblijf in zijn kamer. Dit brengt de klachtencommissie tot de conclusie dat er weliswaar sprake is geweest van enige drang op klager om in zijn kamer te blijven, maar dat het verblijf van klager in zijn kamer niet gedwongen is geweest. Indien sprake was geweest van dwang, dan had een uitdrukkelijke beslissing moeten worden genomen in het kader van de Wvvgz om klager langer in zijn kamer te laten verblijven.

De klachtencommissie kan zich niet aan de indruk onttrekken dat klager, toen hem duidelijk werd dat hij de laatste was die zijn kamer mocht verlaten en vooral toen ook nog werd overgegaan tot een zogenaamde kast-/kamercontrole, het gevoel heeft gekregen dat men hem ten onrechte in zijn kamer had laten verblijven. De klachtencommissie sluit ook niet uit dat de bejegening van een medewerker die hij heeft ervaren toen hij in zijn kamer verbleef daar een rol in heeft gespeeld.

Alles overziende komt de klachtencommissie tot de conclusie dat het verblijf van klager op 21 juni 2023 niet aangemerkt kan worden als een beperking van klager in zijn recht op bewegingsvrijheid als bedoeld in artikel 9:9 lid 2 Wvvgz. De klachtencommissie acht de klacht ongegrond.

## **8. Beslissing**

De klachtencommissie verklaart de klacht over:

- de beslissing van 21 juni 2023 om klager te beperken in zijn recht op bewegingsvrijheid in en rond de accommodatie door hem te verplichten enige tijd in zijn kamer te blijven; **ongegrond.**

## **9. Schadevergoeding**

Omdat de klachtencommissie de klacht ongegrond heeft verklaard zal de klachtencommissie klager geen schadevergoeding toekennen.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 3 augustus 2023 door de klachtencommissie, bestaande uit de heer mr. XXXX, voorzitter, en de leden mevrouw XXXX, psychiater, en de heer XXXX, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.